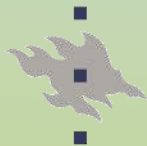

Maan tarkastelu paljastaa kasvukunnon – Osa 1

Jukka Rajala
erikoissuunnittelija
Helsingin yliopisto
Ruralia-instituutti

Anu Ellä
hankevastaava
ProAgria Etelä-Savo
Nurmesta Tankkiin -hanke

2.6.2010

HELSINGIN YLIOPISTO

Ruralia-instituutti

Maan kasvukunto

- Voidaan selvittää
  - Kasvustohavainnoin
  - Viljavuustutkimuksella
  - Lapiodiagnoosilla
- Tilakäynnit kahdella etelä-savolaisella maitotilalla kesäkuun alussa 2010

Kuva: Rajala ja Ellä

Esimerkki 1, Tila K –Tilatietoja 1/2

- Isohko lypsykarjatala Etelä-Savossa
- Voimaperäinen tavanomainen viljely
- Nurmien satotaso korkea, v. 2009 8800 ry/ha, Suomen keskisato 4880 ry/ha, v. 2010 1. ja 2. sadot erittäin hyviä
- Säilörehun raakavalkuainen korkea
- Nurmien lannoitus väkilannoittein
  - typpitaso n 200 kg/ha
  - käytössä 2-3 lannoitetta
- Lanta käytetään viljojen lannoitukseen

Esimerkki 1, Tila K – Tilatietoja 2/2

- Nurmien korjuu pyöröpaalaimella, paalit haetaan talvella peltojen laidoilta
- Lautasmuokkain käytössä v:sta 2000, kyntö korvattu lautasmuokkaimella
- Lietteen levitys viljoille multaavalla vaunulla
- Ongelmat:
  - Lohkojen epätasainen kasvu
  - Nurmien vanhetessa satotaso laskee nopeasti
  - Kasvuston haaleus
  - Kaavamainen lannoitus 2-3 väkilannoitteella

Kuva: Anu Ellä

Lohko K1, Näyte 1, Säilörehunurmi

2. v. sr.nurmi
Timotei-Nurminata-Ruokonata

Hyväkasvuinen lohkonosa

Mikä on maan
kasvukunto?

Korjuu 8.6.2010
Sato: 3100 ry/ha
D-arvo 71,
raakavalkuainen 18,1

HtMr, vähäkivinen, multava
pH 6.4, P 7.0, K 120, Ca 1100, Mg 200, Cu 2,5, Zn 42,7, S 17,0, Na 22,0, Mn
30

Kuva: Rajala ja Ellä

Maan rakenne 1/2

Maan rakenne
pääosin hyvä

Kuva: Rajala ja Ellä

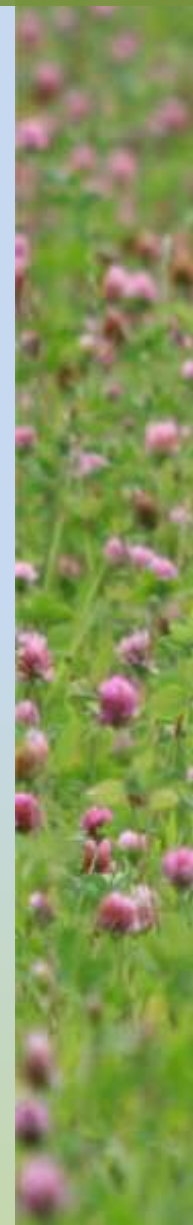
Maan rakenne 2/2

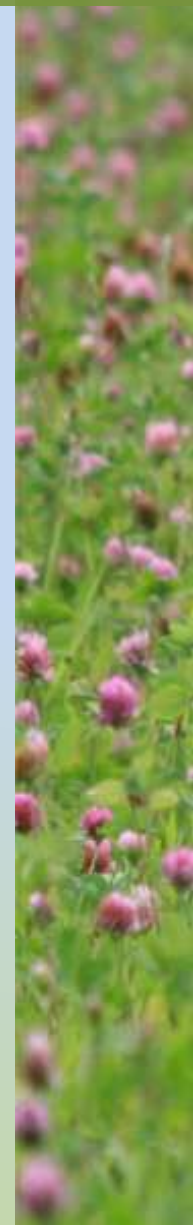
Maa muruista

Murut pyöreitä
ja
murenevat helposti

Kuva: Rajala ja Ellä

Kerroksellisuus

Juuristo

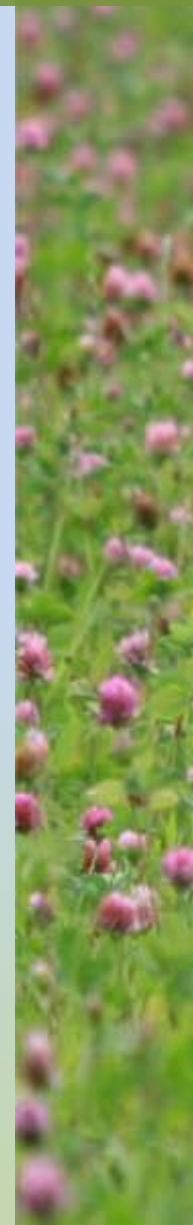
Biologinen aktiivisuus

Lieroja vähän –
löytyi vain yksi

2 v vanhoja
lahoamattomia olkia
lähes lahoamatta

=> Biologinen aktiivisuus heikkoa

Kuva: Rajala ja Ellä

Johtopäätökset, Lohko K1, Näyte 1

- Maan rakenne kunnossa
- Ruokamultakerros syvä n 25 cm
- Muokkausantura havaittavissa lautasmuokatun kerroksen alapuolella
- Heikoin lenkki on biologinen viljavuus:
  - Pieneliötoiminta heikkoa
  - Juuristo saisi olla tiheämpi ja aktiivisempi

Suosituksset

- Biologinen viljavuuden parantaminen
  - Juuriston kasvun ja toiminnan edistäminen
  - Pieneliötoiminnan edistäminen
- Typpitaso liian korkea ja yksipuolinen kasvin ja maan biologian kannalta
- ->typpitaso alemmas
- ->lantaa myös nurmille
- ->apilaa nurmensiemenseokseen

Lohko K1, Näyte 2, Säilörehunurmi

Heikompikasvuinen lohkonosa
alavammassa metsänreunassa

2. v. sr.nurmi
Timotei-Nurminata-Ruokonata

Mikä on maan
kasvukunto?

Kuva: Rajala ja Ellä

Rakenne

Kerroksellisuus

hsHtMr
Vähämultainen

Voimakkaasti
kerroksellinen maa

Ruokamultakerroksen
yläosa

Ruokamultakerroksen
alaosa

Ruokamultakerros
ohut, vain n. 17cm

Pohjamaa

Kuva: Rajala ja Ellä

Pohjamaa

Jankko erittäin tiivistä ja voimakkaasti liuskeinen rakenne

=> Ei läpäise vettä

Kuva: Rajala ja Ellä

Juuristo ja pieneliöstö

Juuristo heikosti
kehittynyt

Lieroja ei havaittu
lainkaan

Kuva: Rajala ja Ellä

Juuriston kasvu pohjamaassa

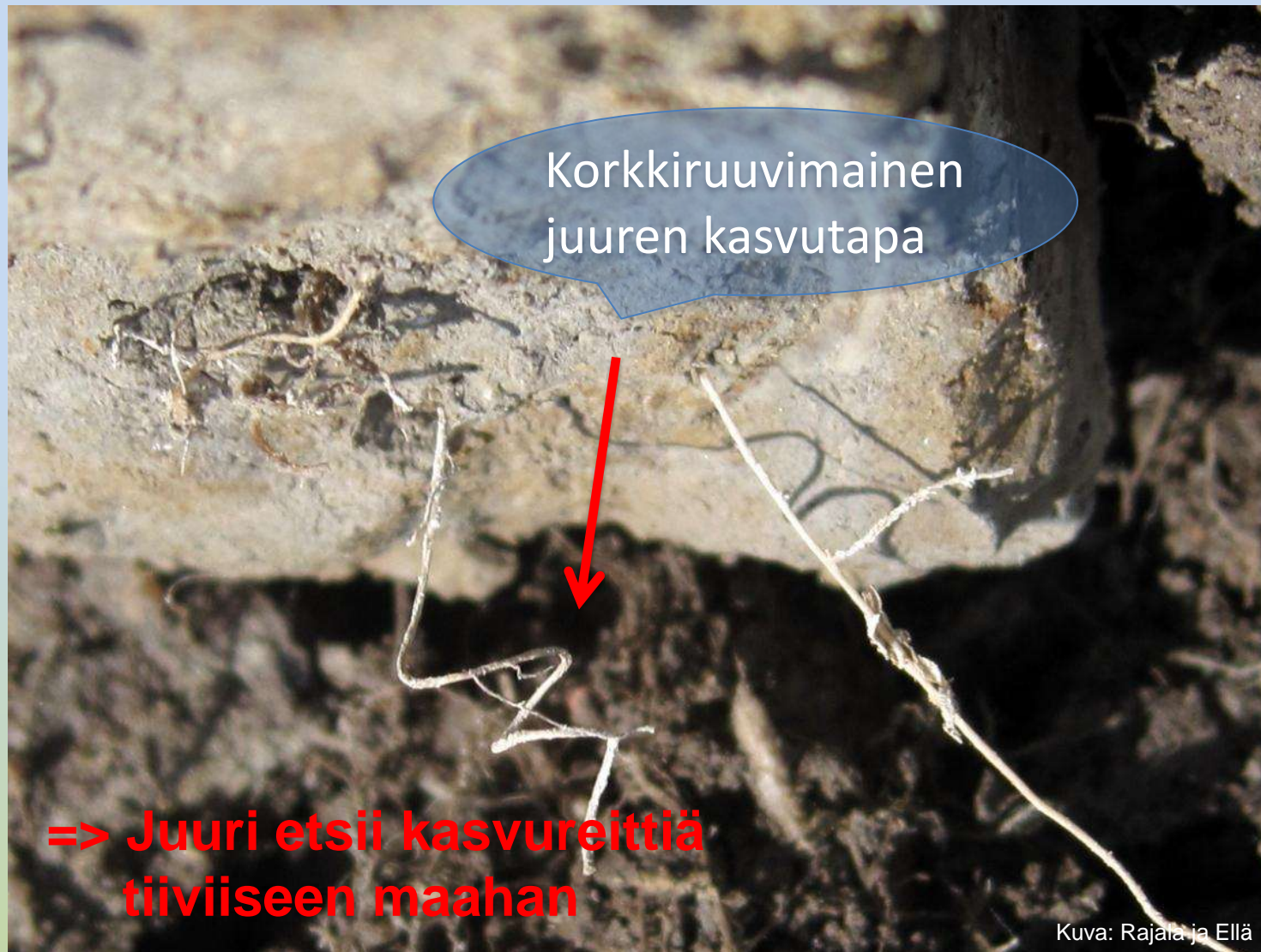
Timotei-Nurminata-Ruokonata-nurmi

Juuria kasvaa vain
valmiissa kanavissa

Kuva: Rajala ja Ellä

Juuriston kasvutapa

Johtopäätökset, Lohko K1, Näyte 2

- Lohkon tässä osassa maassa on hiesua mukana, ja pohjamaa on erittäin tiivis ja vettä läpäisemätön
- Näytteessä maan rakenne on erittäin huono
- Läpäisevyys ja märkyyden sieto huonoja
- Poudankestävyys heikko
- Juuriston kasvu ja pieneliötoiminta heikkoa
- Multavuus alhainen

Suosituksset

- Lohkon ala tarvitsee tehokkaan kuivatuksen, jotta kasvien kasvulle luodaan kasvuedellytykset
- Matala ja tiheä salaojitus
- Veden valunta rinnettä alas katkaistaan rinteeseen poikkisuuntaisilla salaojilla
- Salaojat täytetään vettä läpäisevällä materiaalilla
- Syvä- ja vahvajuuristen kasvien suosiminen, jotka kuohkeuttavat tiivistä pohjamaata
- Lannan käyttö jaetaan useammalle vuodelle

Lohko K2, Näyte3, Säilörehunurmi

3. vuoden säilörehunurmi
Timotei-Nurminata-Ruokonata
Huono kasvu

Mikä on maan
kasvukunto?

HtMr, runsasmultainen

pH 6.0, P 6.9, K 33, Ca 840, Mg 140, Cu 1,8, Zn 50,7, S 12,0, Na 20,0, Mn 21

Kuva: Rajala ja Ellä

Rakenne 1/2

Rakenne 2/2

Maa lohkeilee isoihin paakkuihin

Keskiosa tiiviimpää

Alaosa muruista

Pintakerros
kuohkea

=> Karkeaa hietaa sisältävä HtMr-maa on tiivistynyt koneiden painon alla

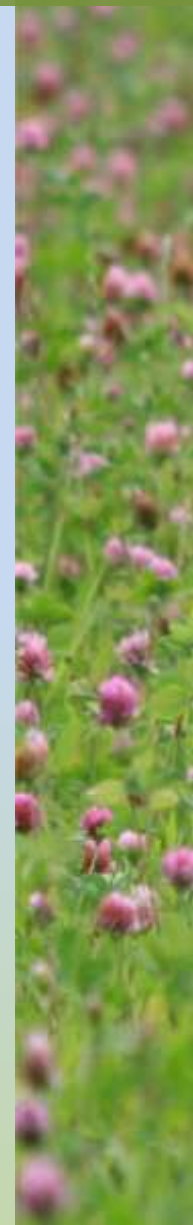
Kuva: Rajala ja Ellä

Johtopäätökset, Lohko K2, Näyte 3

- Rakenne ei ole kasvua rajoittava tekijä
- Juuriston kasvu ja pieneliötoiminta heikkoja
- Syyt heikkoon kasvuun ovat todennäköisesti yksipuolisessa ravinteiden saannissa
  - Maan ravinnevarat karkeassa maalajissa pienet
  - Ravinteet ehtyvät 1-2 nurmivuoden jälkeen
  - Runsas ja yksipuolinen väkilannoitus pahentaa tilannetta

Suosituksset, Lohko K2, Näyte 3

- Lannoituksen tasapainottaminen
K, Ca, Mg, S, hivenaineet
- Typpitasoa tulisi pudottaa todellista
satotasoa vastaavaksi, joka helpottaisi
ravinnetasapainon saavuttamista
- Lantaa myös nurmien lannoitukseen

Lohko K2, Näyte 4, Säilörehunurmi

Nurmi 3
Timotei-Nurminata-Ruokonata
Huono kasvu

Mikä on maan kasvukunto?

HtMr, runsasmultainen
pH 6.0, P 6.9, K 33, Ca 840, Mg 140, Cu 1,8, Zn 50,7, S 12,0, Na 20,0, Mn 21

Kuva: Rajala ja Ellä

Rakenne 1/2

Rakenne 2/2

Juuristo

Juuristo erittäin matala

Maa märkää

Kuva: Rajala ja Ellä

Biologinen aktiivisuus

Johtopäätökset ja suositukset, Lohko K2, Näyte 4

- Maa liian märkää
- Juuriston kasvu ja pieneliötoiminta erittäin heikkoja
- =>Lohkon alaosa on tarpeen salaojittaa

Kuva: Rajala ja Ellä